

ATLI KADIN KÜTÜPHANECİLER

AMERİKA Birleşik Devletleri'nde 1929'da başlayan "büyük buhran", sarsıcı sosyal ve ekonomik etkilere yol açmıştı. Sanayileşmenin motoru olan bütün sektörler çökmüş, işsizler ve evsizler ordusu oluşmuştu. Sıkıntının en fazla yaşandığı 1933 yılında başkanlığa seçilen Franklin D. Roosevelt, buhrandan olumsuz etkilenen yerlerin başında gelen

Appalachia bölgesinde %40'lara varan işsizlik oranı ile mücadele için bir proje başlattı. "İş Geliştirme Yönetimi" (İGY) girişiminin bir parçası olarak, at üstünde seyyar kütüphaneler Kentucky'de geniş alanlarda insanlara kütüphane hizmeti verecekti. Böylece hem istihdam oluşturulacak, hem edebiyat desteklenecek, hem de moral değerler yükselecekti. Girişimin bütün çalışanları kadınlardan oluşuyordu.

Atlı kadın kütüphaneciler, Kentucky'nin ıssız dağ bölgelerinin sakinlerine okuyacak birşeyler ulaştırabilmek için şafak vakti atlarına semeri vurur, çamurlu dere yataklarından geçip karlı yamaçlara doğru yol alırlardı. Hava şartlarına aldırmaksızın belirlenmiş rotaları takip eden atlı kadınlar haftada 160 ila 190 kilometre yol katediyorlardı.

Bu atlı kütüphanecilere "Kitap Kadın" da deniyordu. 1938'in sonunda 29 bölgede at koşturan 274 kitap kadın vardı. "At Sırtı Kütüphanesi" girişimi yaklaşık 1000 kadını istihdam etmişti. 1943 yılında program sona erdi ve o yıl işsizlik ciddi oranda azalmış olduğu için İGY feshedildi. 10 yıl içinde bölgede yeniden gezici kitap servisleri oluşturuldu. Bu gezici kütüphaneler ülke çapında artan bir popülerite kazandı. **Z**

SEYYAR DEVE KÜTÜPHANELERİ

SEYYAR deve kütüphanesi, 1996 yılında Kenya'nın kuzey doğusunda okuryazarlığı geliştirmek için Kenya Millî Kütüphane Servisi tarafından kurulmuştur. Gezici deve akasya ağaçlarının olduğu bir gölgelikte konaklar, bölgenin yerel halkı civardan gelerek devenin etrafında toplanır

ve kitaplarını seçerler. Bir deve her kutuda 200 kitap olmak üzere 2 kutu taşımaktadır. Ekibin ikinci devesi çadır, üçüncü devesi kütüphaneci eşyası taşımaktadır. 11 kilometrelik bir güzergah üzerinde 3500 kayıtlı üyeye hizmet veren 9 deve bulunmaktadır.

COVID-19 sebebiyle 26 milyondan fazla çocuğun okula gidemediği

bölgede seyyar deve kütüphanesi olağan fonksiyonlarının dışında eğitime odaklı olarak da hizmet vermektedir.

Develi seyyar kütüphaneler Asya'da da kullanılmaktadır. Gobi çölü civarında hizmet veren Moğol gezici çocuk kütüphanesi bunlardan biridir. **Z**